

Malá ochutnávka z Milána 2016

Každý nábytkář ví, kde má hledat evropské nábytkářské trendy: na výstavách. Navzdory tvrzení o narůstajícím prodeji nábytku přes internet nemůže nic nahradit osobní zážitek. Usednout na žhavou novinku, cítit vůni materiálu, vnímat měkkost usně... to vše podbarveno působivou scénografií, vždyť jsme v Miláně, městě módy a kolébce italského výstavnictví.

Autor: doc. Ing. arch. Ludvika Kanická, CSc.
Lesnická a dřevařská fakulta
Mendelovy univerzity v Brně
Kontakt: kanicka@mendelu.cz
Foto: autorka

Právě zde to téměř před sto lety začalo. Meziválečná výstava vzniklá z nadšení progresivních umělců v čele s Gio Pontim se za léta vyvinula v megalomanskou akci. Opustila původní pavilon Triennale a posléze i městské výstaviště, aby zakotvila v obřím areálu ve městěčku Rho s vyvinutým dopravním i skladovým zázemím schopným přijmout statisíce návštěvníků a tisíce vystavovatelů. Každý nábytkář se těší, co zase dubnové Miláno předvede a nechápe uštěpačné poznámky kolegů o výletě. Není to totiž žádný výlet, ale tvrdá práce.

Výstavní areál ve Rho je koncipován jako řada dvojpavilonů poskládaných proti sobě na páteřní ose pojízdných chodníků. Ty jsou díky mírnému klimatu jen lehce zastřešeny, a tak může návštěvník při přechodu mezi halami aspoň trochu vnímat čas. To je užitečné, protože se zpravidla „zasekne“ hned v první hale. Na druhé straně může jen závidět těm, kteří v duchu italské „dolce vita“ zřej-

mě s časem nebojují a dopřejí si chvíli odpočinku v některé z četných restaurací, nebo piknikují přímo na trávníku. S prázdným žaludkem a bolavýma nohama se totiž trendy studují dost těžko. Dvojhaly jsou jedno až dvojpodlažní se vstupem uprostřed čelní stěny. Chvilí trvá, než se člověk orientuje v ne zcela logickém označení a bohužel se občas musí vracet, čímž ztrácí cenný čas. Ten tu navíc ubíhá nějak moc rychle. Proto se vyplatí mít časový plán a určit si priority, protože v terénu nelze moc přemýšlet. Cesta za milánským nábytkem připomíná spíše maratón a vyhodnocení dojmů se dostaví až s jistým časovým odstupem při prohlížení obrázků pořízených mnohdy téměř s nasazením života. Mnohé expozice jsou velmi tmavé, člověk se musí doslova „prokousávat“ davem a novinářské tašky a kufíky na kolečkách jsou nastrážené pastí se zákeřným cílem prodloužit milánský pobyt o pár dní v nemocnici. Nejzajímavější exponáty jsou přirozeně obsypány lidmi, kteří zde nerušeně posedávají a vyřizují důležité telefonáty, až se záběr uvolní, bezohledně před vás někdo předstoupí a výhled vám opět zablokuje. Ztratíte tak spoustu času. Pořídít obrázek kuchyně je naprosto vyloučeno, obzvláště když se zde připravuje nějaká dobrotka. Potřebujete nutně kvalitní foto-

dokumentaci, jenže tu dnes většinou nahrazuje odkaz na webové stránky. V terénu zpravidla nelze ověřit, do jaké míry jsou použitelné.

Designové haly

Milánskou výstavu nábytku a doplňků zastřešuje název iSaloni. Pod něj spadá letos již 55. Salone internazionale del mobile zaměřený na nábytek do bytových interiérů s členěním na klasiku, modernu a design, samostatná výstava kuchyňského a koupelnového nábytku a vyhledávanou součástí akce je i „satelitní“ výstava studentských prací a mladých designérských studií. Je jasné, že za dva dny výstavu člověk ani neprojde. Každý si proto musí zorganizovat čas podle svých preferencí. Já jsem se primárně soustředila na dvě „designové haly“, kde svoje inovace každoročně prezentují na velkorysé ploše skutečně vlajkové lodi italského designu (Cassina, Edra, Kartell, Driade, Moroso, Zanotta, Magis, Molteni, Lago atd...). I když je můžete potkat v Kolíně nad Rýnem, zcela logicky maximální pozornost věnují scénografií na domácí scéně. Výsledkem jsou nablýskané expozice, které se vrvají do podvědomí působivými prvky rafinovaného aranžmá. Člověk se musí hlídat, aby

Prostorově velkorysé odpočivné zóny tvoří kontrast minimalistickým řešením, E-XS Volage, Philippe Starck, f. Cassina

Dřez s pohyblivým dnem umožňuje zvětšení pracovní plochy. Pohyb a spouštění vody se ovládá gestikulací

včas odešel, i když mu velí rozum projít všechno.

Moje první kroky vedou do Kartellu. Už způsob jejich prezentace napovídá mnohé o letošních trendech. Loni byla celá expozice oděna do mramoru, letos byla pojata jako jakési "tržiště autorů". Každý z externích designérů včetně Philippa Starcka měl k dispozici svůj „domeček“ s obřím portrétem. Součástí aranžmá byly komentáře autorů představených inovací. Výstavní prostor s převládajícími čistými barvami působil velmi optimisticky až mírně kýčově. Autorem scénografie byl stejně jako loni Ferruccio Laviani, designér, který se specializuje na svítidla a s barvami je skutečně „jedna ruka“.

Na rozdíl od Kartellu mne letos vůbec nezaujala Edra, která v loňské scénografii předvedla „jen“ četné varianty svých čalouněných skladebných systémů zahalených do nebezpečné temnoty. Světlem nehýřila ani expozice Zanotta, zato byla pojednána jako džungle s omračující zelení, do které byly osazeny inovace i „klasikové“ (produkty italských ikon, o jejichž výrobní práva se firmy doslova perou). Inovace firmy Moroso byly díky netradičnímu rukopisu Patricie Urquioly tradičně nekompromisně obsypány zejména mladými návštěvníky, pod jejichž těly se nábytek zcela ztrácel.

Megatrendy a trendy

Vyhodnotit poznatky a pokusit se definovat trendy nebylo ani letos jednoduché. Rozhodně jsem nezaznamenala nic převratně nového a jasně formulovatelného. Designové pavilony předvádějí většinou kusový nábytek, tedy sedací a stolový, případně menší úložné solitéry. Dominantní je plast, jednobarevné čalounění povrchů a useň, stále je vidět mnoho typů kovových podnoží, ale u stolů a stolků také podnože ve tvaru válců, koulí a jiných rotačních útvarů. Tvarově lze konstatovat mnoho odkazů na 50. a 60. léta v podobě viditelných dřevěných koster. Jednoznačně nedominuje žádná barva. Na textiliích byly barvy převážně čisté i lomené v celé paletě, dekor se v oblasti designového nábytku prakticky neuplatnil. Co se týče množství inovací, převažoval spíše rozvoj produktových řad. Jeden rok je v Evropě krátká doba pro zaznamenání nějakého významného posunu.

Každopádně si dovolím tvrdit, že i Itálie žije pod vlivem megatrendu urbanizace. Svědčí o tom drobnější měřítko sedacího odpočivného nábytku, malé dvojpostelky, denní lehátka, variabilní nábytek.

Studnice nápadů různých výsuvných lůžek, úložných prostorů a pracovních ploch dětského a mládežnického interiéru je nevyčerpatelná a omračující. Hned několik firem předvedlo variabilní uspořádání minimální bytové plochy s kuchyní ve skříni, alternativou dvojlůžko/pohovka, jídelní/pracovní stůl s dálkovým ovládním a dokonalým řešením detailů s využitím každého kousku místa. Protikladem objemově minimálního řešení je zhmotnění hesla kvalita – funkčnost – pohodlí převedeného do maximálního zabydlování nekonečných variant prostorové velkorysých řešení odpočivných i jídelních zón, kdy 6–8 osob není žádný problém. Čalouněný nábytek dokončen zcela převážně v uni-textilu nebo v usni bývá doplněn větším množstvím malých stolků, ale často i pracovní plochou, nebo úložným prostorem všude, kde to vůbec jde. Stále živým tématem zůstává sedací nábytek pro 1–2 osoby s větší mírou intimity danou zvýšenou konstrukcí opěráku. V inovacích má svoje místo i technika. I když se předvedla dominantně v kuchyních, proniká prostřednictvím dematerializace designu i do jiných oblastí. Hudba už není vysílána z externího přístroje, ale hraje rovnou z křesla, televize nemusí stát na skřínce, ale je osazena rovnou do posuvných dveří skříně ložnice nebo do panelu úložného systému. Potřeba neustálého spojení se světem je uspokojena USB vývody naprosto všude. Úložné systémy ovládly tmavé barvy, hnědá, šedohnědá, šedobéžová a béžovohnědá, bílá se zcela vytratila. Objemově je ale úložný nábytek stále na hranici minimalismu, jako kdyby lidé už neměli potřebu nic ukládat. Příkladem byla sestava od studia Pininfarina se zabudovaným monitorem a svítícími policemi sporné funkčnosti. Překvapivá bylo dost častá integrace pracovní desky do úložné sestavy nebo dokonce do šatní skříně. Jako kdyby se už trh nasytil minikanceláři.

Oblíbeným typicky italským doplňkovým materiálem je stále mramor. Kromě stolových desek často tvoří vodorovné plochy úložných systémů i odpočivného nábytku a najdeme ho i na podlaze a stěnách. V netradiční pozici se stále vyskytuje useň. Je zřejmě dosud nevytěženou problematikou. Uplatní se na plochách psacích stolů i na vodorovných odkládacích plochách velkoryse řešených odpočivných systémů. Dalším „materiálem“ je oheň. Plápolání je někdy jen „jako“ a dotváří zabydlenou atmosféru interiérů. U lůžek pokračuje trend zvýšené lehací plochy založené na vrstvení pružinových matrací a také asymetrie zadního čela

a možnost volby nočního stolku pro muže i ženu. Několik firem předvedlo levitující lůžko (primát má ale neoddiskutovatelně firma Lago, která na principu levitace založila celý výrobní program). Místo skříní se stále častěji vyskytují dokonalé šatny, dalším krokem k dematerializaci bylo osazení LED TV přístroje přímo dovnitř posuvných dveří skříně (dosud se ploché monitory uchycovaly na přední plochu nebo se umísťovaly na otočné konzoly dovnitř úložného prostoru).

Maximální pozornosti se těšila expozice kuchyní a kuchyňské techniky. Já jsem ji mohla jen bleskově proletět. Zaznamenala jsem naprostou převahu dokončení v kameni či mramoru, další rozšířenou variantou byla nerezová zařízení à la profesionální vývařovna. Výrazné barvy jako kdyby neexistovaly. Neušel mi pocit, že je zde méně zvyšovacích systémů, mobilita se vyskytuje převážně ve vodorovné rovině – překlápění, posouvání místo vysouvání. Příjemným překvapením byl dřez s posuvným dnem ovládaný gestikulací, což je zatím málo používané téma s velkou budoucností. Vedle USB vývodů se konečně objevují v pracovní desce místa pro bezkontaktní dobíjení přístrojů. V koupelnové expozici mou pozornost strhla toaletní mísa osázená křišťály, zřejmě poslední místo, kam Swarovski dosud nepronikl.

Mezi 370 000 návštěvníky bylo často slyšet češtinu i slovenštinu. Některé školy do Milána dokonce vypravily autobus plný studentů. Kromě dominující tuzemské produkce vystavují na salonu i zahraniční firmy, proto je jeho návštěva užitečná třeba i pro toho, kdo nemohl navštívit IMM v Kolíně nad Rýnem. Za všechny bych jmenovala dynamickou brazilskou firmu AlotofBrazil, která má ve svém sortimentu vedle nábytku od Alessandra Mendiniho i židli Filcka od Bořka Šípka. Dojalo mne, s jakou lítostí přijali jeho odchod... Abych ale nekončila smutně, tak na rozdíl od Kolína, kde výstavní areál hlídala komanda se psy, působilo Miláno noblesně a mírumilovně. Kéž by tomu tak bylo i nadále, i když si stejně jako každý rok slibuji, že už sem na dva dny nikdy nepojedu!

Rozsáhlou obrazovou přílohu z milánského veletrhu najdete v příloze tohoto článku na portálu

www.drevmag.com

v sekci VÝSTAVY

Úložné sestavy jsou stále minimalistické, zato často používají rafinované osvětlení a zabudované ultratenké LED TV. Studio Pininfarina

Intimní posezení Camouflage, Fredrikson Stallard

Firma Gebrüder Thonet příjemně překvapila rozsáhlou kolekcí, která překvapivě skloubila vlastnosti ohýbaného dřeva s barevností a tvaroslovím rakouské secese

Psací stůl Pegasus v duchu retro firmy ClassiCon má horní plochu dokončenou usní

Americká firma Knoll převedla nablýskanou expozici na mramorové podlaze s ikonami poválečného designu, např. stůl Tulipán, Eero Saarinen

Stoleček – hříbeček byl oblíbeným tématem 2016 SAEN XS, Gabriele + Oscar Buratti, f. Alias

Variabilita funkčních zón vyplývá z megatrendu urbanizace – převažují malé byty. Častým tématem je přeměna spací zóny (noční) v zónu společenskou (denní)

Jednou z designérských stálic firmy Moroso je i Holanďan Tord Bontje (v současnosti pedagog na UTB Zlín)

LED TV zabudovaná přímo do posuvných dveří je dalším krokem dematerializace designu. Firma Maronese

Netradiční opláštění komody Aquário kabinet nezapře svoje autory – brazilské sourozence H.+F. Campana

Nesymetrické čelo lůžka i způsob odkládání

Tak takhle jsem Swarovski křišťál ještě neviděla

Kovové podnože v kombinaci se sklem dodají modelům industriální vzhled

AlotofBrazil, Understruction Collection, Pedro Franco

Každý designér Kartellu měl svůj vlastní domeček, Philippe Starck

Jeden z četných milánských projektů P. Urquioly – židle Roll, Kettal

Křeslo Moai je inspirováno sochami z Velikonočních ostrovů, Soft line, foto Hynek Maňák

